Juraj Kulik

Úvodné poznámky k novému zákonu o Vojenskom spravodajstve

Anotácia: Autor v článku rozpracováva vybrané aspekty novej zákonnej úpravy Vojenského spravodajstva ako rezortnej spravodajskej služby. Ťažiskom článku je analýza kľúčových koncepčných a vecných aspektov súvisiacich s pôsobnosťou, postavením a riadením vojenskej spravodajskej služby. Niektoré zistenia následne podrobuje testu ústavnosti. Na základe vykonanej komparatívnej aj právnej analýzy autor formuluje odporúčania využiteľné v legislatívnej činnosti *pro futuro*.

Kľúčové slová: Vojenské spravodajstvo, spravodajská služba, Ministerstvo obrany Slovenskej republiky, kontrola spravodajskej činnosti, odstupovanie spravodajských informácií, Bezpečnostná rada Slovenskej republiky, právny štát, súčinnosť.

Úvod

Ministerstvo obrany Slovenskej republiky (ďalej len „MO SR“) ako ústredný orgán štátnej správy pre oblasť vojenského spravodajstva[1] v júni 2022 zverejnilo na elektronickom systéme tvorby právnych predpisov[2] návrh zákona o Vojenskom spravodajstve (ďalej len „návrh zákona“) na medzirezortné pripomienkové konanie.[3] Predloženie návrhu zákona je reflexiou zákonnej povinnosti ministerstva dbať o náležitú právnu úpravu vecí patriacich do jeho pôsobnosti, pripravovať návrhy zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov, zverejňovať ich a po prerokovaní v pripomienkovom konaní predkladať vláde.[4]

Z predkladacej správy[5] vyplýva, že jeho cieľom je *„vytvorenie takého právneho rámca, ktorý umožní Vojenskému spravodajstvu efektívnejšie plniť úlohy a vykonávať spravodajskú činnosť a bezpečnostné opatrenia v takom rozsahu, ktorý zodpovedá požiadavkám aktuálneho bezpečnostného prostredia.“* V rovnakom dokumente predkladateľ návrhu zákona deklaroval, že *„návrh zákona je konštruovaný na obdobných vecných a koncepčných základoch ako vyžaduje súčasná legislatíva a zároveň rešpektuje osobitnosti bezpečnostnej problematiky vyskytujúcej sa v Slovenskej republike, najmä v jej bezpečnostnom a právnom systéme.“* Zároveň konštatoval implementáciu mechanizmov vnútornej aj vonkajšej kontroly rezultujúcej do posilnenia kontroly Vojenského spravodajstva (ďalej aj „VS“), a tiež súlad s Ústavou Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ústavnými zákonmi, nálezmi Ústavného súdu Slovenskej republiky, zákonmi, ako aj s medzinárodnými zmluvami a inými medzinárodnými dokumentmi, ktorými je Slovenská republika (ďalej len „SR“) viazaná, a s právom Európskej únie (ďalej len „EÚ“). Rovnaké deklarácie obsahuje aj všeobecná časť dôvodovej správy.

Návrh zákona úspešne prešiel ústavnoprávnym prerokovaním a bol publikovaný v zbierke zákonov pod číslom 500/2022.

Cieľom príspevku je analyzovať kľúčové koncepčné a vecné aspekty tohto zákona. Analýza je zameraná najmä na navrhovanú pôsobnosť, postavenie a riadenie Vojenského spravodajstva. Na základe vykonanej komparatívnej analýzy právnej úpravy *de lege lata* a *de lege ferenda* následne vypracovať v tomto rozsahu odporúčania využiteľné *pro futuro.*

---

[1] § 12 ods. 1 písm. g) zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov.

[2] Je súčasťou informačného systému verejnej správy Slov-Lex, ktorého správcom a prevádzkovateľom je Úrad vlády Slovenskej republiky.

[3] Parlamentná tlač číslo LP/2022/385.

[4] § 37 zákona č. 575/2001 Z. z.

[5] Kompletný materiál je dostupný na https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/SK/LP/2022/385.

Posúdenie dôvodov predloženia novej legislatívy

Základným zákonom ustanovujúcim vecnú pôsobnosť, úlohy a parciálne aj externú kontrolu vojenskej spravodajskej služby je zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 198/1994 Z. z. o Vojenskom spravodajstve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o VS"), ktorý nadobudol účinnosť od 9. augusta 1994. V súčasnosti platný zákon o VS vychádza zo spoločensko-politických a bezpečnostných pomerov, ktoré existovali v čase konštituovania SR ako suverénneho štátu a nesporne možno konštatovať, že ide o už historicky prekonanú, nevyhovujúcu právnu úpravu, ktorá nezodpovedá aktuálnej bezpečnostnej situácii a potrebám modernej právnej úpravy vojenského spravodajstva v neustále sa meniacom bezpečnostnom prostredí.[6] Ako predkladateľ návrhu zákona uvádza v doložke vplyvov: *„Potreba prípravy a predloženia návrhu zákona o Vojenskom spravodajstve bola iniciovaná predovšetkým poznatkami z aplikačnej praxe, ktoré poukazujú na potrebu vytvorenia podmienok na efektívne, flexibilné a včasné použitie prostriedkov a zariadení Vojenského spravodajstva voči hrozbám plynúcim z dynamicky sa meniacej bezpečnostnej situácie na zabezpečenie obrany, obranyschopnosti a bezpečnosti Slovenskej republiky."* Vo všeobecnej časti dôvodovej správy tieto dôvody súčasne dopĺňa ďalšími argumentmi vrátane nutnosti reagovať na *„potrebu zvýšenia podielu Vojenského spravodajstva v boji s organizovaným zločinom, terorizmom a inými sociálno-patologickými javmi, ktoré môžu vážnym spôsobom ohroziť alebo narušiť vnútornú a vonkajšiu bezpečnosť štátu."*[7]

Vecno-právne dôvody prípravy novej zákonnej regulácie vojenského spravodajstva nemožno namietať. Avšak závery rezultujúce v tieto dôvody by mali byť finalitou skúmania problematiky vojenského spravodajstva a analýzy dosahovaných výsledkov zosumarizovanou vo forme koncepcie rozvoja VS. Ide pritom o zákonom ustanovenú povinnosť každého ministerstva a ústredného orgánu štátnej správy vyplývajúcu z kompetenčného zákona.[8] Predloženiu návrhu zákona tak malo predchádzať vypracovanie koncepčného materiálu popisujúceho najmä súčasný legislatívny rámec fungovania vojenského spravodajstva na Slovensku, aktuálnu aplikačnú prax, jej nedostatky a z toho vyplývajúce riziká, ako aj rozsah disponibilných nástrojov a ich dostatočnosť na efektívne plnenie zákonných úloh. Následne, po vyhodnotení týchto aspektov, prijať závery a navrhnúť tomu zodpovedajúce opatrenia. Hoci ide o povinnosť každého ministerstva a ústredného orgánu štátnej správy *ex lege*, z dostupných dokumentov nevyplýva, že by zo strany predkladateľa návrhu zákona došlo k jej naplneniu. Perspektívam rozvoja VS sa veľmi okrajovo, navyše z pohľadu dosiahnutia cieľov spôsobilostí NATO pre Slovenskú republiku, venuje Obranná stratégia Slovenskej republiky 2021[9] a tiež Dlhodobý plán rozvoja rezortu

---

[6] Bližšie pozri KULIK, J. *Postavenie, rola a úlohy Vojenského spravodajstva. In: Policajná teória a prax.* 2021, č. 4, s. 18 – 38.

[7] Cit. *„Základom pre spracovanie návrhu zákona bolo použitie existujúcich inštitútov využívaných Vojenským spravodajstvom už v súčasnosti, ich precizovanie z pohľadu aktuálnosti dnešnej doby, ako aj doplnenie nových inštitútov potrebných pre plnohodnotné plnenie úloh Vojenským spravodajstvom. Stav a vývoj medzinárodnej bezpečnostnej situácie, najmä v súvislosti s rastúcim nebezpečenstvom teroristických útokov vyžaduje posilnenie postavenia a efektívnosti plnenia úloh Vojenského spravodajstva v boji s týmto nebezpečenstvom. Navrhovaná úprava zohľadňuje aj skutočnosť, že Slovenská republika sa začlenením do Severoatlantickej aliancie stala súčasťou geostrategického priestoru s pre ňu úplne novými bezpečnostnými rizikami vojenského a nevojenského charakteru, ako sú napríklad kybernetické alebo hybridné hrozby a útoky. Záväzky vyplývajúce z euroatlantického integračného procesu tiež vyžadujú posilnenie spravodajského zabezpečenia a podpory ozbrojených síl Slovenskej republiky na úseku obrany Slovenskej republiky."*.

[8] § 36 zákona č. 575/2001 Z. z.

[9] https://www.mosr.sk/data/files/4286_obranna-strategia-sr-2021.pdf.

ministerstva obrany s výhľadom do roku 2035.[10] Avšak tieto dokumenty objektívne nenapĺňajú obsah povinnosti anticipovaný dotknutou právnou úpravou.

Postavenie a pôsobnosť VS

Podľa platnej zákonnej úpravy, VS je spravodajskou službou, ktorá plní úlohy spravodajského zabezpečenia obrany, obranyschopnosti a bezpečnosti Slovenskej republiky v pôsobnosti MO SR a výkon spravodajskej činnosti vykonáva v tuzemsku aj v zahraničí. Obdobne, ako je tomu v prípade Slovenskej informačnej služby (ďalej len „SIS"), ani zákon o VS nezveruje tejto spravodajskej službe žiadne policajné ani represívne právomoci, ani právne postavenie orgánu činného v trestnom konaní (ďalej len „OČTK"). VS je teda integrovaná rezortná spravodajská služba vojenského charakteru, ktorá je podriadená a rozpočtovo naviazaná na MO SR.

Nová zákonná regulácia zachováva *status quo* v oblasti postavenia VS ako integrovanej rezortnej spravodajskej služby. Rovnako nezmenený ostáva aj jej vojenský charakter a rozpočtové naviazanie na MO SR, keďže v zmysle kompetenčného zákona má naďalej priznaný právny status organizačného útvaru tohto ministerstva.[11] VS teda nebude mať vlastnú právnu subjektivitu, a preto nemôže konať samostatne a nezávisle od MO SR, na čele ktorého je člen vlády SR poverený prezidentom SR – minister obrany SR.

Pôvodne sa však navrhovala zmena v rozsahu jej pôsobnosti. V rozpore s postavením deklarovaným v osobitnej časti dôvodovej správy, právna úprava *de lege ferenda* totiž rozširovala vecnú aj osobnú pôsobnosť VS, a to nad rámec pôsobnosti MO SR. V návrhu zákona bola definovaná ako *„spravodajská služba v pôsobnosti Ministerstva obrany Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo"), ktorá získava, sústreďuje a vyhodnocuje informácie dôležité pre zabezpečenie obrany, obranyschopnosti a bezpečnosti Slovenskej republiky."* Tým, že v rámci reformulácie aktuálnej legálnej definície došlo k presunutiu slovného spojenia *„v pôsobnosti Ministerstva obrany Slovenskej republiky"* z konca definície na jej začiatok, za slová *„spravodajská služba"*, došlo nielen k zvýrazneniu rezortného charakteru VS, ale čo je podstatnejšie, k vypusteniu limitácie výkonu vojenského spravodajstva v pôsobnosti rezortu obrany. V aplikačnej praxi by táto zásadná zmena v zákonnej definícii VS spôsobila nežiaduci presah do aktivít civilnej spravodajskej služby, ako aj do výkonu operatívno-pátracej činnosti a kriminálneho spravodajstva Policajného zboru. Z právneho hľadiska by došlo k prijatiu právnej regulácie, ktorá by bola v rozpore s rezultátom Komisie Rady Európy pre ľudské práva z 3. decembra 1991. Podľa právneho názoru tohto predchodcu Európskeho súdu pre ľudské práva, vnútroštátne právo musí exaktne rozlišovať vecnú, ako aj osobnú pôsobnosť spravodajskej služby civilného charakteru na jednej strane a spravodajskej služby vojenského charakteru na strane druhej.[12] Činnosť vojenskej spravodajskej služby voči osobám, či už fyzickým alebo právnickým, alebo voči veciam alebo skutočnostiam, bez priamej súvislosti s ohrozením záujmov štátu vojenského charakteru alebo bez existencie priamej súvislosti veci alebo osoby, voči ktorým výkon spravodajskej činnosti zo strany vojenskej spravodajskej služby smeruje, s ministerstvom obrany alebo ozbrojenými silami štátu (armádou), je neprípustné. Práve z tohto dôvodu došlo v rámci medzirezortného pripomienkového konania k opätovnému ustanoveniu limitácie činnosti VS v rozsahu pôsobnosti rezortu obrany a k zosúladeniu dotknutého textu návrhu zákona s *ratio legis* vyjadreným v osobitnej časti dôvodovej správy.

---

[10] https://www.mod.gov.sk/dlhodoby-plan-rozvoja-rezortu-ministerstva-obrany-s-vyhladom-do-roku-2035.

[11] Zákon č. 575/2001 Z. z.

[12] R. V. and others against the Netherlands. Report of the European Commission of Human Rights 3rd December 1991, Interim Resolution DH (2005) 25.

Riadenie a štatút VS

V súčasnosti je VS založené na monokratickom princípe riadenia na čele s jeho riaditeľom. Riaditeľa VS vymenúva do funkcie a odvoláva z funkcie minister obrany SR (ďalej len „minister“), ktorému zároveň zodpovedá za výkon svojej funkcie a plnenie úloh VS. Kreačná právomoc ministra nie je *de lege lata* nikým ani ničím obmedzená, keďže rozhodnutie ministra vymenovať riaditeľa VS do funkcie alebo ho odvolať z funkcie platná právna úprava nepodmieňuje žiadnymi podmienkami. Minister má teda právo úvahy, či do funkcie riaditeľa VS konkrétnu osobu vymenuje, resp. ju z tejto funkcie odvolá. Na základe uvedeného možno konštatovať, že právny vzťah medzi ministrom a riaditeľom VS je založený na princípe subordinácie, tzn. že minister je v postavení nadriadeného voči riaditeľovi VS, a to počas celej doby zastávania tejto funkcie. Preto v tejto súvislosti možno hovoriť o tejto kreačnej právomoci ako o originálnej právomoci ministra obrany.

Nová právna regulácia ponecháva subordináciu riaditeľa VS ministrovi obrany, ako aj existujúci zodpovednostný vzťah medzi nimi dvomi. Avšak pokiaľ ide o samotné uplatňovanie dotknutej kreačnej kompetencie ministra, zákon ju podmieňuje aprobačnou právomocou jedného z orgánov exekutívnej moci – vlády SR. Tým dochádza k obmedzeniu práva úvahy, či do funkcie riaditeľa VS konkrétnu osobu minister vymenuje, resp. ju z tejto funkcie odvolá. Vzhľadom na kogentný charakter právnej normy jeho doterajšia kreačná právomoc sa vo svojej podstate zmenila na nominačnú právomoc. Právna úprava *de lege ferenda* zaväzuje ministra obrany si pred každým personálnym úkonom smerujúcim k vymenovaniu osoby do funkcie alebo jej odvolanie z funkcie obligatórne vyžiadať súhlas vlády. Hoci predkladateľ návrhu zákona v dôvodovej správe kontextuálne uvádza, že *„Vláda Slovenskej republiky má v súlade s týmto ustanovením možnosť vyjadriť sa k osobe riaditeľa Vojenského spravodajstva pred jeho vymenovaním alebo odvolaním.“*, z dikcie ustanovenia jednoznačne vyplýva, že minister bude môcť takýmto spôsobom konať len na základe predchádzajúceho súhlasného rozhodnutia vlády ako kolektívneho ústavného orgánu. Vychádzajúc z logickej požiadavky zákona na vzájomnú súčinnosť oboch ústavných orgánov pri uplatňovaní tejto právomoci je vláda SR viazaná povinnosťou zaoberať sa návrhom ministra obrany SR na vymenovanie konkrétnej osoby, resp. jeho návrhom na odvolanie riaditeľa VS z funkcie. Avšak z tejto vzájomnej súčinnosti zároveň nevyplýva právna povinnosť vlády SR vyhovieť návrhu ministra obrany na vymenovanie konkrétnej osoby do funkcie riaditeľa VS, resp. na jeho odvolanie z funkcie. Práve naopak, ústavné a zákonné postavenie ministra obrany SR je kreované tak, že je viazaný rozhodnutiami vlády SR. Tomuto výkladu subsidiárne zodpovedá aj právny názor vyslovený Ústavným súdom SR vo veci rozhodovacej kompetencie vlády SR, podľa ktorého *„pôsobnosť zverenú vláde na rozhodnutie v zbore vláda nemôže uplatniť tak, že sa k veci zverenej do pôsobnosti nezáväzne vyjadrí a záväzné rozhodnutie vydá iný subjekt.“*[13]

Výkon tejto kompetencie nie je ani u jedného z týchto subjektov limitovaný, keďže navrhovaná právna úprava nevymedzuje podmienky na jej realizáciu, a to ani vo vzťahu k odborným, osobnostným ani morálnym predpokladom na výkon funkcie riaditeľa VS, resp. zákonným dôvodom na jeho odvolanie.

Okrem už vyššie uvedenej aprobačnej právomoci, je vláde SR ponechané aj rozhodovanie o celkových početných stavoch VS a o jeho štatúte, ktoré sú podmienené návrhovou právomocou ministra obrany. V komparácii s predchádzajúcou reguláciou schvaľovania štatútu však dochádza k významnej zmene jeho obsahových náležitostí. Podľa doteraz platnej zákonnej úpravy mohla vláda v štatúte upravovať podrobnosti

[13] Nález PL. ÚS 1/96 z 21. novembra 1996. Zbierka nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky 1996, s. 205 – 206.

o zameraní a organizácii VS. Išlo o obdobné oprávnenie, aké má vláda vo vzťahu k štatútom ministerstiev podrobnejšie vymedzujúcich úlohy a zásady činnosti jednotlivých rezortov.[14] Príčinou odlišnej textácie bolo funkčné rozdelenie výkonu vojenského spravodajstva medzi Vojenské obranné spravodajstvo a Vojenskú spravodajskú službu.[15] Právna úprava *de lege lata* mení textáciu obsahových náležitostí štatútu VS a priznáva vláde možnosť upravovať jeho *„činnosť v rámci výkonu pôsobnosti a úloh ustanovených zákonom.“* Z dôvodovej správy nevyplývajú dôvody, pre ktoré nastala táto zmena ani jej účel. Oprávnenie upraviť štatútom *„činnosť VS“* je právne problematické. Nie je totiž zrejmé, aká činnosť má byť predmetom úpravy zo strany exekutívnej moci, keďže ani vláda nebude môcť právne konformným spôsobom upraviť činnosť VS nad rámec samotnej zákonnej úpravy. Navyše, toto ustanovenie vyvoláva v zákone vnútorný rozpor. *In concreto* zasahuje do oprávnenia Bezpečnostnej rady Slovenskej republiky (ďalej aj „BR SR“) ukladať ministrovi obrany úlohy pre VS. Použitá textácia uvedená v štatúte bude musieť iba generálne reflektovať jednotlivé druhy činností ustanovených zákonom (napríklad spravodajská činnosť, výkon primeraných bezpečnostných opatrení, vedecko-výskumná činnosť a pod.), ale nebude môcť byť kazuistická spôsobom, ktorý by v konečnom dôsledku znamenal zásah do kompetencií BR SR formou definovania konkrétneho objektu spravodajského záujmu.

Opačný výklad, t. j. priznanie oprávnenia vláde upravovať formou štatútu, rozsah činnosti nad zákonný rámec, naráža na ústavnú akceptáciu princípu deľby moci. Interpretovať zmocnenie na vydanie štatútu ako rozšírenie normotvornej činnosti vlády by znamenalo zásah do ústavných kompetencií parlamentu a prekročenie mandátu vlády *de constitutione lata* vydávať normatívne akty vo forme nariadení vlády. V konečnom dôsledku by to znamenalo porušenie ústavnej deklarácie demokratickosti SR uvedenej v čl. 1 ods. 1 ústavy.

Ukladanie úloh a test ústavnosti

Novoprijatá právna úprava ponecháva nedotknutý aj doposiaľ platný koncept ukladania úloh ministrovi obrany pre vojenskú spravodajskú službu Bezpečnostnou radou SR. Rovnako ako pri predchádzajúcej regulácii, možno mať dôvodné pochybnosti o konformite tejto kompetencie s ústavou. Tieto pochybnosti vyplývajú z právneho postavenia BR SR a kompetencií vlády SR *ex constitutione lata* ako vrcholného orgánu exekutívnej moci, ktorej súčasťou sú obe spravodajské služby.

S účinnosťou od 1. mája 2002 je BR SR právnym nástupcom[16] Rady obrany štátu zriadenej ústavným zákonom č. 10/1969 Zb. o Rade obrany štátu. Do kompetencie Rady obrany štátu patrilo určovanie hlavných smerov prípravy a organizácie obrany vtedajšej Československej socialistickej republiky a výkon s tým súvisiacich opatrení. Táto kompetencia zahŕňala o. i. aj:

- schvaľovanie základných opatrení prípravy štátnych orgánov pre prípad vojny,
- navrhovanie opatrení nevyhnutných na riadenie štátu v prípade vojny ústavným orgánom,
- realizácia opatrení na zvýšenie pripravenosti štátu na obranu v prípadoch jeho ohrozenia vonkajším nepriateľom,
- navrhovanie základných proporcií ekonomického zabezpečenia výstavby branného systému štátu vláde a

[14] § 39 ods. 2 písm. a) zákona č. 575/2001 Z. z.
[15] Bližšie pozri KULIK, J. *Postavenie, rola a úlohy Vojenského spravodajstva. In: Policajná teória a prax č. 4/2021,* s. 18 – 38.
[16] Čl. 11 ods. 7 ústavného zákona č. 227/2002 Z. z. o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu v znení neskorších predpisov.

- navrhovanie medzinárodnoprávneho zabezpečenia obrany štátu príslušným ústavným orgánom a iných opatrení vyplývajúcich z medzinárodných záväzkov vtedajšej Československej socialistickej republiky.

Rada obrany štátu mala na realizáciu svojich ústavných kompetencií mandát ukladať úlohy federálnym ministerstvám, federálnym výborom a ostatným federálnym ústredným orgánom štátnej správy a radám obrany oboch socialistických republík, pričom tieto úlohy mali pre nich záväzný charakter. Tento mandát však bol ústavne obmedzený práve cieľom, ku ktorému mali smerovať, a to vytvorenie funkčného systému zabezpečujúceho efektívnu obranu štátu. Táto právna regulácia bola pravdepodobne dôvodom, prečo bola do zákona o VS inkorporovaná právomoc pre Radu obrany štátu ukladať ministrovi obrany úlohy pre vojenskú spravodajskú službu.[17] Došlo tým k prekročeniu ústavných jej limitov.

BR SR ako jej nástupca zastáva v čase mieru funkciu poradného orgánu vlády SR[18] a jej mandát *ex constitutione* zahŕňa:

- vyhodnocovanie bezpečnostnej situácie v SR a vo svete,
- príprava návrhov opatrení pre vládu na zachovávanie bezpečnosti SR, na predchádzanie krízovým situáciám a na riešenie vzniknutej krízovej situácie,
- podieľanie sa na vytváraní a realizácii bezpečnostného systému štátu a plnení medzinárodných záväzkov v oblasti bezpečnosti.[19]

Obsah tohto mandátu je detailizovaný osobitnou zákonnou úpravou fungovania BR SR v čase mieru,[20] ktorá zahŕňa predovšetkým oprávnenie posudzovať rôzne materiály súvisiace s bezpečnosťou štátu a podieľať sa na ich tvorbe, predkladať návrhy opatrení a svoje stanoviská vláde. Ani táto právna regulácia tak nepriznáva BR SR kompetenciu, z ktorej by bolo možné odvodiť právnu možnosť ukladať úlohy ktorémukoľvek orgánu verejnej moci. Ani priznať nemôže. Opačný záver totiž naráža na ústavnú kompetenciu vlády ako kolektívneho orgánu rozhodovať v zbore o zásadných otázkach vnútornej a zahraničnej politiky.[21] Imanentnou súčasťou vnútornej politiky je aj bezpečnostná politika štátu a s ňou súvisiace otázky vnútornej bezpečnosti. Na napĺňaní bezpečnostnej politiky a zabezpečovaní vnútornej bezpečnosti štátu sa podieľajú aj spravodajské služby.

Uvedenému výkladu subsidiárne zodpovedá aj kompetencia vlády riadiť, koordinovať a kontrolovať činnosť ministerstiev prostredníctvom ministrov,[22] ktorému je súčasne zákonom nielen zverený mandát riadiť ministerstvo, ale aj uložená povinnosť niesť zodpovednosť za činnosť ním riadenej inštitúcie.[23] Implicitnou súčasťou riadiacej právomoci je aj ukladanie úloh. Tieto oprávnenia vlády a ministra reflektujú na ústavnoprávnu úpravu vzájomných vzťahov zákonodarnej a exekutívnej moci a existenciu politickej zodpovednosti vlády (kolektívna zodpovednosť) a tiež jednotlivého člena vlády (individuálna zodpovednosť) voči Národnej rade SR (ďalej len „NR SR“) súvisiaca s ústavnou kompetenciou parlamentu kedykoľvek vysloviť vláde SR alebo jej členovi nedôveru.[24]

---

[17] Rovnaké oprávnenie Rady obrany štátu bolo vo vzťahu k riaditeľovi SIS inkorporované aj do zákona NR SR č. 46/1993 Z. z. o Slovenskej informačnej služby.

[18] Čl. 8 ods. 2 ústavného zákona č. 227/2002 Z. z., § 1 zákona č. 110/2004 Z. z. o fungovaní Bezpečnostnej rady Slovenskej republiky v čase mieru.

[19] Čl. 8 ods. 2 ústavného zákona č. 227/2002 Z. z.

[20] Zákon č. 110/2004 Z. z.

[21] Podľa čl. 119 písm. i) Ústavy SR „*Vláda rozhoduje v zbore ... i) o zásadných otázkach vnútornej a zahraničnej politiky,*“.

[22] § 39 ods. 1 zákona č. 575/2001 Z. z.

[23] § 4 ods. 1 zákona č. 575/2001 Z. z.

[24] Čl. 86 písm. f) Ústavy Slovenskej republiky č. 460/1992 Zb. v znení neskorších predpisov.

Nutnosť zosúladenia právnej úpravy ukladania úloh s ústavou je dôležitá aj z dôvodu, že v prípade uloženia úlohy je potrebné súčasne posúdiť, či VS má vytvorené vhodné podmienky – najmä personálne, finančné, legislatívne a materiálno-technické – na jej riadnu a včasnú realizáciu. Ak nie, je to práve vláda, ktorá má k dispozícii nástroje na ich vytvorenie, či už v podobe navýšenia celkových početných stavov VS a objemu finančných prostriedkov na platy, navýšenia celkového limitu bežných alebo kapitálových výdavkov MO SR pre potreby VS alebo predloženia návrhu zákona odstraňujúceho legislatívne nedostatky vytvárajúce právne prekážky na splnenie uloženej úlohy.

V neposlednom rade neústavnosť právneho režimu ukladania úloh môže mať *pro futuro* vplyv aj na legalitu úkonov realizovaných na jeho základe. Osobitne to môže byť problematické v prípade posudzovania možnosti využitia takto získaných informácií v rámci trestného konania alebo posudzovania legitimity a legality vykonaných bezpečnostných opatrení. Môže tiež negatívne zasiahnuť do ústavne garantovaného práva na slobodnú voľbu povolania a práva podnikať a uskutočňovať inú zárobkovú činnosť.[25]

Zmeny v oblasti plnenia úloh podľa osobitných predpisov a poskytovania súčinnosti

Zákon reflektuje aj úlohy, ktoré VS už aj v súčasnosti vyplývajú z osobitných predpisov. V právnom poriadku SR existuje niekoľko ďalších prameňov práva na úrovni zákona, ktoré ukladajú VS, resp. MO SR ďalšie úlohy bezpečnostno-preventívnej povahy a na ktoré exemplifikatívne odkazuje aj samotný zákona. Tieto právne normy možno druhovo rozdeliť do viacerých oblastí, a to v závislosti od charakteru právnych vzťahov, do procesu regulácie ktorých vstupuje aj VS. Ide o participáciu vojenskej spravodajskej služby v právnych vzťahoch dotýkajúcich sa:

1. licenčných a povoľovacích konaní,[26]
2. dodržiavania medzinárodných sankcií,[27]
3. udeľovania určitého právneho statusu fyzickým osobám,[28]
4. posudzovania spoľahlivosti na výkon určitých činností.[29]

In generalis možno konštatovať, že úlohou VS v týchto prípadoch je poskytovanie informácií spracúvaných v jej vlastných evidenciách a informačných systémoch vo veci samej konajúcemu orgánu verejnej moci. Ide o informácie potrebné na posúdenie bezpečnostnej rizikovosti fyzických osôb alebo právnických osôb v rozsahu potrebnom na rozhodnutie veci príslušným správnym orgánom a zabezpečovať tak ochranu obranných a bezpečnostných

---

[25] Bližšie pozri KULIK, J. *Spravodajstvo v službách verejnej správy. In Vedecká konferencia doktorandov na Akadémii Policajného zboru v Bratislave, 2. ročník*, 2019, s. 186 – 198.

[26] Zákon č. 292/2009 Z. z. o obchodovaní s výrobkami, ktorých držba sa obmedzuje z bezpečnostných dôvodov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov, zákon č. 39/2011 Z. z. o položkách s dvojakým použitím a o zmene zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov, v znení neskorších predpisov, zákon č. 392/2011 Z. z. o obchodovaní s výrobkami obranného priemyslu a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

[27] Zákon č. 289/2016 Z. z. o vykonávaní medzinárodných sankcií a o doplnení zákona č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o cenných papieroch) v znení neskorších predpisov.

[28] Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 40/1993 Z. z. o štátnom občianstve Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov, zákon č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákon č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

[29] Zákon č. 143/1998 Z. z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákon č. 185/2002 Z. z. o Súdnej rade Slovenskej republiky o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákon č. 215/2004 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákon č. 473/2005 Z. z. o poskytovaní služieb v oblasti súkromnej bezpečnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o súkromnej bezpečnosti) v znení neskorších predpisov.

záujmov SR. V komparácii s poskytovaním spravodajskej produkcie, ktoré je založené na voluntaristickom princípe, informačný vstup spravodajskej služby do rozhodovacích procesov orgánov verejnej správy majúci po formálnej stránke povahu stanoviska či vyjadrenia, je obligatórny.

Jedinú výnimku z povinného poskytnutia potrebných informácií pripúšťa iba právna úprava výkonu dohľadu Súdnou radou SR nad spĺňaním predpokladov sudcovskej spôsobilosti u sudcu týkajúcich sa obchodných, majetkových alebo finančných vzťahov s osobami z prostredia organizovaného zločinu. Informácie z dispozičnej sféry spravodajskej služby potrebné na preverenie existencie takýchto vzťahov sa poskytnú len za podmienky, že ich poskytnutie neohrozí spravodajský záujem.[30]

Ďalšie ustanovenie zákona však tieto zákonné úlohy neguje. Ide o ustanovenie regulujúce poskytovanie súčinnosti iným orgánom verejnej moci vrátane poskytovania informácií, vyjadrení a stanovísk vo vyššie uvedených konaniach.[31] Poskytovanie informácií potrebných pre iné orgány verejnej moci na účely ich činnosti a rozhodovania podľa osobitných zákonov je podmienené konštruktom ochrany spravodajského záujmu. Vzhľadom na generálny a exemplifikatívny charakter dikcie, sa táto norma vzťahuje na všetky formy súčinnosti, všetky orgány verejnej moci, ako aj všetky druhy konaní. Zahŕňa poskytovanie súčinnosti v akejkoľvek forme, a to nielen podľa už existujúcich právnych predpisov, ale aj podľa tých, ktoré budú vydané v budúcnosti. Je aplikovateľná aj na výkon kontroly zo strany iných štátnych orgánov, napríklad Národného bezpečnostného úradu a Najvyššieho kontrolného úradu SR (ďalej len „NKÚ“), a tiež na finančnú kontrolu a audit vykonávané najmä Ministerstvom financií SR a Európskym dvorom audítorov. Možnosť odmietnuť poskytnutie súčinnosti s poukazom na ochranu spravodajského záujmu zapríčini v aplikačnej praxi nedostatok skutkových a právnych okolností potrebných pre objektívne posúdenie veci v správnom, súdnom aj trestnom konaní alebo objektívny výkon kontrolnej činnosti alebo auditu. V konečnom dôsledku to teda môže spôsobiť zmarenie účelu týchto konaní, kontroly alebo auditu.

Nová regulácia vylučuje aj osobitným zákonom uloženú povinnosť poskytnúť súčinnosť OČTK a súdu pri plnení ich úloh, ktoré súvisia s trestným konaním.[32] *In extremis* táto exempcia spoločne s možnosťou ničenia spravodajskej dokumentácie a presunom rozhodovacej právomoci o majetku štátu v užívaní VS z ministra obrany na riaditeľa VS vytvára podmienky na reálnu nemožnosť objektívneho prešetrenia podozrení o netransparentnom alebo protiprávnom konaní. Táto generálna exempcia tak zníži úroveň ochrany spoločnosti pred páchaním trestnej činnosti, ktorú jej v súčasnosti poskytuje právny poriadok Slovenskej republiky, najmä prostredníctvom trestných kódexov. Takýto záver subsidiárne podporuje aj ustanovenie možnosti neposkytnúť OČTK a iným orgánom verejnej moci spravodajské informácie o objekte spravodajského záujmu, a to práve z dôvodu ochrany spravodajského záujmu, ktorého existencia je na výlučnom posúdení VS.[33]

---

[30] Spravodajským záujmom je nerušené plnenie konkrétnej úlohy spravodajskej služby, utajenosť jej zdrojov, prostriedkov, totožnosti jej príslušníkov alebo osôb konajúcich v jej prospech, a nerušená realizácia medzinárodnej spravodajskej spolupráce.

[31] Podľa § 10 zákona: *„Vojenské spravodajstvo poskytuje súčinnosť podľa osobitných predpisov vrátane informácií, vyjadrení alebo stanovísk orgánom verejnej moci len za podmienky, že jej poskytnutím nedôjde k ohrozeniu plnenia úloh Vojenského spravodajstva, k odhaleniu metód, foriem, zdrojov alebo prostriedkov Vojenského spravodajstva, k odhaleniu totožnosti príslušníkov Vojenského spravodajstva alebo osôb konajúcich v prospech Vojenského spravodajstva alebo k ohrozeniu medzinárodnej spravodajskej spolupráce.“*

[32] § 3 ods. 1 Trestného poriadku.

[33] § 9 ods. 3 zákona o VS.

Z pohľadu legislatívy ide o nepriamu novelizáciu iných zákonov, čo je zákonom zakázané.[34] Okrem vnútorného rozporu v samotnom návrhu zákona[35] táto nepriama novelizácia narúša systémovú formálno-právnu jednotnosť a konzistentnosť právneho poriadku SR.[36] Dochádza tým k porušeniu princípu právnej istoty predstavujúceho jeden zo základných znakov právneho štátu, čo vedie k prijatiu záveru o potenciálnom nesúlade predmetného ustanovenia s čl. 1 ods. 1 ústavy.

Obmedzovanie výkonu kontroly a auditu inými štátnymi orgánmi

Z rovnakého dôvodu, t. j. z dôvodu nepriamej novelizácie platnej právnej úpravy, vyvolávajú pochybnosti o ústavnosti aj ustanovenia reštriktívnym spôsobom regulujúce výkon kontroly a auditu VS inými štátnymi orgánmi.[37] Dotknutá právna úprava sa uplatňuje na hospodárnosť a účelnosť hospodárenia s verejnými prostriedkami a nakladania s majetkom štátu v správe MO SR, ktoré je v užívaní VS.

Kontrola nakladania s majetkom štátu a s verejnými prostriedkami vrátane prostriedkov z kohéznych, štrukturálnych alebo investičných fondov EÚ a iných prostriedkov zo zahraničia poskytnutých na financovanie projektov na základe medzinárodných zmlúv je *de constitutione late* zverená do vecnej pôsobnosti NKÚ. Kontrolná pôsobnosť NKÚ nie je vo vzťahu k spravodajským službám, majetku štátu v ich užívaní ani k verejným prostriedkom, s ktorými nakladajú, ústavou nijako limitovaná. Práve naopak, samotná ústava a tiež dikcia ust. § 4 ods. 1 písm. a) a b) zákona o NKÚ[38] obsahuje pozitívne vyjadrenie jeho pôsobnosti na všetky ministerstvá a štátne orgány, *ergo* aj na VS ako súčasť MO SR. Zákon o NKÚ je výsledkom ústavného zmocnenia na úpravu postavenia, pôsobnosti, vnútorného organizačného členenia a základných pravidiel jeho kontrolnej činnosti zákonom. Vyňatie časti majetku štátu v užívaní VS vrátane služobných psov a služobnej techniky,[39] ako aj osobitných finančných prostriedkov[40] spod kontrolnej právomoci NKÚ je z tohto dôvodu bez akýchkoľvek pochybností v kolízii s ústavou, okrem čl. 1 ods. 1 aj s čl. 60 a 63 ústavy.

Výkon kontroly hospodárenia s majetkom štátu a verejnými prostriedkami sa podľa zákona o NKÚ zameriava nielen na kontrolu legality spočívajúcej v dodržiavaní všeobecne záväzných právnych predpisov, ale aj na kontrolu hospodárnosti,[41] efektívnosti[42]

---

[34] Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 400/2015 Z. z. o tvorbe právnych predpisov a o zbierke zákonov Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov *„Novelizácia právneho predpisu sa vykonáva formou priamej novelizácie. Nepriama novelizácia formou zmien alebo doplnení iného právneho predpisu ustanoveniami navrhovaného právneho predpisu bez uvedenia úplnej citácie jeho názvu v samostatnom článku je neprípustná.“*

[35] Ide o vnútorný rozpor medzi plnením ďalších úloh podľa § 6 a poskytovaním súčinnosti podľa § 10.

[36] Bližšie pozri nález Ústavného súdu Slovenskej republiky PL. ÚS 126/07 zo dňa 2. júna 2008.

[37] § 15 zákona o VS.

[38] Zákon NR SR č. 39/1993 Z. z. o Najvyššom kontrolnom úrade Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.

[39] Ide napríklad o bezpilotné lietadlá, rôzne druhy prostriedkov a technológií a softvérové vybavenie.

[40] Osobitné finančné prostriedky sú vyčlenené rozpočtové prostriedky a príjmy získané použitím osobitného spôsobu nakladania s majetkom štátu alebo z činnosti spravodajského krycieho subjektu, ktoré je Vojenské spravodajstvo oprávnené používať na úhradu výdavkov spojených s plnením úloh, vrátane výdavkov spojených so zriadením, založením, s činnosťou alebo so zrušením spravodajského krycieho subjektu a s nadobudnutím, používaním, užívaním alebo s likvidáciou spravodajského krycieho objektu a s utajovaním činnosti Vojenského spravodajstva, totožnosti príslušníkov Vojenského spravodajstva a ich príslušnosti k Vojenskému spravodajstvu.

[41] Kontrolou hospodárnosti sa overuje, či kontrolovaný subjekt vynaložil verejné financie na vykonanie činnosti alebo obstaranie tovarov, prác a služieb v správnom čase, vo vhodnom množstve a kvalite za najlepšiu cenu.

[42] Kontrola efektívnosti spočíva v zistení najvýhodnejšieho vzájomného pomeru medzi použitými verejnými financiami a dosiahnutými výsledkami.

a účinnosti.[43] *Ergo* návrh zákona modifikuje výkon kontroly len vo vzťahu k hospodárnosti, ale nie vo vzťahu ku kontrole zákonnosti, efektívnosti a účinnosti.

Zákon tak duplicitne upravuje niektoré práva a povinnosti zamestnancov NKÚ vykonávajúci kontrolu. *In concreto* povinnosť preukázať sa písomným poverením na výkon kontroly a povinnosť zachovávať mlčanlivosť. Navyše, zákona nerešpektuje ani personálnu právomoc predsedu a ním povereného podpredsedu oslobodiť zamestnancov NKÚ povinnosti zachovávať mlčanlivosť o skutočnostiach, o ktorých sa dozvedeli pri výkone kontroly tým, že v rozpore so zákonom o NKÚ rovnakú kompetenciu zveruje aj ministrovi obrany. Dvojkoľajnosť právnej úpravy môže spôsobiť aplikačné problémy, a to najmä v prípadoch, kedy dôjde k oslobodeniu od mlčanlivosti len podľa jednej právnej úpravy.

Prijatý zákon neguje[44] aj ďalšie zákonom priznané oprávnenia zamestnancov pri výkone kontroly, o. i. oprávnenie:

- vstupovať do objektov, zariadení a na pozemky MO SR v užívaní VS,
- požadovať v primeranej lehote určenej NKÚ od MO SR, resp. VS predloženie súhrnných dokladov, predloženie iných dokladov a písomností vrátane dát spracúvaných prostriedkami výpočtovej techniky bez rozdielu stupňa ich utajenia,
- preberať originály dokladov a ďalšie materiály, ak je to pre výkon kontroly potrebné,
- požadovať v primeranej lehote určenej úradom od MO SR, resp. VS a ich príslušníkov a zamestnancov úplné a pravdivé ústne a písomné informácie, vyjadrenia a vysvetlenia ku kontrolovaným skutočnostiam a zisteným nedostatkom.

Obdobná argumentácia sa vzťahuje aj na negovanie zákonom ustanovených podmienok výkonu finančnej kontroly a auditu, za ktorej výkon vo vzťahu k majetku štátu v užívaní VS a verejným prostriedkom nesie zákonnú zodpovednosť podľa osobitného predpisu[45] minister obrany. V rozsahu auditovania nakladania s finančnými prostriedkami z fondov EÚ neguje oprávnenia Ministerstva financií SR vyplývajúce z osobitného predpisu a tiež oprávnenia Európskeho dvora audítorov vyplývajúce z primárneho práva EÚ.

Záver

Prijatie novej zákonnej úpravy fungovania a kontroly činnosti VS je z vecno-právneho hľadiska dôvodné. Táto legislatívna iniciatíva je prirodzeným rezultátom doterajšej aplikačnej praxe, ktorá je poznačená nielen nedostatkami, ale aj podozreniami z nezákonnej činnosti. Avšak jej príprave a formulovaniu malo predchádzať vypracovanie koncepčného materiálu, ktorý by vyhodnotil najmä aktuálnosť a dostatočnosť platného legislatívneho rámca fungovania VS, nedostatky aplikačnej praxe a jej požiadavky a navrhnúť konkrétne opatrenia.

Vykonanou komparatívnou analýzou kľúčových koncepčných a vecných aspektov boli zistené legislatívne zmeny, ktoré súvisia predovšetkým s riadením VS a zadávaním úloh. Významné zmeny sa dotkli aj úpravy poskytovania súčinnosti iným orgánom verejnej moci a tiež s kontrolou nakladania s majetkom štátu v užívaní VS a pridelenými finančnými prostriedkami. Tieto zistenia boli následne podrobené testu ústavnosti, pričom niektoré z nich boli vyhodnotené ako protiústavné. Na identifikované nedostatky by sa malo reflektovať nielen na úrovni gestora zákona, ale najmä parlamentu.

V rámci ústavného procesu tvorby zákona by tieto subjekty mali *pro futuro* revidovať obsahové náležitosti štatútu VS a zadávanie úloh preniesť do kompetencie vlády. Nevyhnutné je tiež odstrániť špecifiká výkonu kontroly nakladania s majetkom štátu a finančnými

[43] Kontrolou účinnosti sa overuje, či došlo k plneniu určených cieľov a k dosahovaniu plánovaných výsledkov vzhľadom na použité verejné financie.
[44] § 15 ods. 3 návrhu zákona.
[45] Zákon č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

prostriedkami, nakoľko ide o ustanovenia rozporné s princípom právneho štátu a sú v kolízii s ústavou. Z rovnakých dôvodov je potrebné urobiť revíziu ustanovenia o poskytovaní súčinnosti iným orgánom verejnej moci vrátane OČTK a súdov.

Zosúladenie dotknutých ustanovení s ústavou je nutné aj z dôvodu ochrany základných ľudských práv a slobôd. Spravodajská činnosť realizovaná na základe sporných ustanovení môže spochybniť aj zákonnosť činností iných orgánov verejnej moci a negatívne zasiahnuť do ústavne garantovaného práva na slobodnú voľbu povolania a práva podnikať a uskutočňovať inú zárobkovú činnosť.

Literatúra

Dlhodobý plán rozvoja rezortu ministerstva obrany s výhľadom do roku 2035.

DRGONEC, J. 2007. *Ústava Slovenskej republiky – Komentár. Druhé prepracované a rozšírené vydanie*. Šamorín: Heuréka. ISBN 80-89122-38-8.

KULIK, J. *Postavenie, rola a úlohy Vojenského spravodajstva. In Policajná teória a prax.* Bratislava: Akadémia Policajného zboru v Bratislave, 2021, č. 4. ISSN 1335-1370.

KULIK, J. *Spravodajstvo v službách verejnej správy. In Vedecká konferencia doktorandov na Akadémii Policajného zboru v Bratislave, 2. ročník.* Bratislava: Akadémia Policajného zboru v Bratislave, 2019. ISBN 978-80-8054-824-7.

KULIK, J. *Kontrola činnosti spravodajských služieb – ochrana pred ich zneužitím* [dizertačná práca]. Bratislava: Akadémia Policajného zboru v Bratislave, 2020. Dostupné [online] z: https://opac.crzp.sk/?fn=detailBiblioForm&sid=D028D1829C892C28C722A34301AA.

Nález PL. ÚS 1/96 z 21. novembra 1996. Zbierka nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky 1996.

Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky PL. ÚS 126/07 zo dňa 2. júna 2008.

Návrh zákona o Vojenskom spravodajstve. Dostupné [online] z: https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/SK/LP/2022/385.

Obranná stratégia Slovenskej republiky 2021.

R. V. and others against the Netherlands. Report of the European Commission of Human Rights. 3rd December 1991, Interim Resolution DH (2005) 25.

Ústavný zákon č. 227/2002 Z. z. o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu v znení neskorších predpisov.

Zákon NR SR č. 46/1993 Z. z. o Slovenskej informačnej službe v znení neskorších predpisov.

Zákon NR SR č. 39/1993 Z. z. o Najvyššom kontrolnom úrade Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.

Zákon NR SR č. 198/1994 Z. z. o Vojenskom spravodajstve v znení neskorších predpisov.

Zákon č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov.

Zákon č. 185/2002 Z. z. o Súdnej rade Slovenskej republiky o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Zákon č. 110/2004 Z. z. o fungovaní Bezpečnostnej rady Slovenskej republiky v čase mieru v znení neskorších predpisov.

Zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Zákon č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov.

Zákon č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Zákon č. 400/2015 Z. z. o tvorbe právnych predpisov a o Zbierke zákonov Slovenskej v znení neskorších predpisov.

ww.slov-lex.sk.

www.mosr.sk.

www.nrsr.sk.

www.ustavnysud.sk.

Keywords: military intelligence, intelligence service, Ministry of Defence of the Slovak Republic, control of intelligence activities, dissemination of intelligence information, Security Council of the Slovak Republic, rule of law, assistance

Summary

The adoption of the new legal regulation on the functioning and control of military intelligence is justified from the substantive and legal points of view. This legislative initiative is a natural result of the previous application practice, which has been marked not only by shortcomings but also by suspicions of illegal activity. However, its preparation and formulation should have been preceded by the development of conceptual material, which should in particular assess the timeliness and adequacy of the current legislative framework for the functioning of military intelligence, the shortcomings of application practice and its requirements and propose concrete measures. A comparative analysis of key conceptual and substantive aspects has identified legislative changes, mainly related to the governance of military intelligence and the assignment of tasks. Significant changes have also been made as regards the arrangements for the granting of cooperation to other public authorities and also the control of the use of state assets used by military intelligence and the funds allocated. These findings were subsequently subjected to a test of constitutionality and it was found that some of which were unconstitutional. The shortcomings identified should be reflected not only at the level of the legislator, but in particular in the Parliament. In the context of the constitutional law-making process, these bodies should *pro futuro* revise the content of the statute of military intelligence and transfer the competence of assigning tasks to the government. It is also necessary to eliminate the specificities of exercising control over the disposal of state assets and financial resources, as these provisions are contrary to the rule of law and in conflict with the Constitution. For the same reasons, it is necessary to revise the provision on cooperation with other public authorities, including law enforcement bodies and courts.

JUDr. Juraj Kulik, PhD., LL.M, MBA
Národné bezpečnostné analytické centrum
Slovenská informačná služba
e-mail: juraj.kulik99@gmail.com

Recenzenti: prof. Ing. Miroslav Lisoň, PhD., prof. Ing. Jozef Stieranka, PhD.